

C SURGÓ ÉS V IDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 8 korona. Félévre: 4 korona. Negyedévre: 2 korona. Egyes szám ára: 20 fillér.	Társzerkesztők: DR. NAGY SÁNDOR, ügyvéd. MATTER JÁNOS, főgimn. tanár.	KIADÓHIVATAL: Vágó Gyula könyvnyomdája, hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők Hirdetések jutányosan szími atnak.
<p>Még egy szó a művészetről.</p> <p>A „Csurgó és Vidéke“ mult számának vezércikkezőjével sok tekintetben egyetérték; van azonban mégis némi megjegyezni valóm, eme megjegyzéseknek közlését kérem.</p> <p>A nagyobb időközöknek, sőt még a kisebbeknek is megvannak a maga jel-szavai.</p> <p>Ennek a sok jelszónak, irányításnak és tervelgetésnek vannak kimagasló momentumai, de vannak fattyuhajtásai, melyeket csak évek múlva látunk meg, mikor lekopott az ágról a fényes aranyos szín, melyet a vakon követő képzelet kent rájuk</p> <p>Ilyen jelszavak a tanügy terén is minduntalan felhangzanak s a miniszternek szócsovéi: a tanügy férfiai tapsolnak a nagy koncepciójú miniszter merész tervének, hogy pár évvel utóbb először enyhén, később követelőleg lépjenek fel, hogy ez és ez a módosítás nem jó s a miről csak öt bat évvel előzőleg és dicsőítő ének zengett, arról szatírák és karikatúrák szóljanak.</p> <p>Hosszas lenni nem akarok, csak fölemlitem a folytonos tanterv-változásokat, a melyek mind az ideálistmus virágjaitként szerepelnek, felhozom a meddő</p>	<p>reáliskola latin nyögést, a görögpótló furcsaságot, a görögországi kirándulást, az olaszországi kéjutazást, az egyiptomi tropikus világnézést, a tanárt lealázó latin stílusgyakorlást s a tavali művészeti oktatást, mindezt, rendezve a felnőttek, sőt dereshaju professzorok számára.</p> <p>Maga a cél nagyon szép és ideális volt! de kár, hogy nagyon is ideális, mert meggyőződése szerint a felnőtteknek emez utaztatása és oktattatása csak néhány helyen válhatott gyümölcsözővé, másutt pedig még látszatja nincs. Mert hát egy-egy ilyen művészi tanulmány-félén, mondjuk, husz tanár vett részt és mi az egésznek a végeredménye? Az, hogy autopszia alapján a jobb tolluak kontaminálóknak egy könyvet, a stíluson lévők hallgatták a latin stílust az egypár ott lévő kivül a százra rugó latin tanárságnak minden hasznánélkül.</p> <p>És lám! mindez pusztán bizonyos ideális gondolkodás szüleménye, a mely ideában beválik, a gyakorlat azonban egyebet mond. Azt, hogy akkor az egész vonalon és mindenütt és ne 12—20 emberrel izleltessük a magasabb műveltséget és a csurgói művészeti felfogást és érzést (l. a „Csurgó és Vidéke“ mult számát)</p>	<p>emlegető cikkezők gondolják meg, hogy ambrozián és nektáron ők sem nevelkedtek.</p> <p>A művészeti oktatást elédig más helyeken sem, de Csurgón sem látjuk megvalósítva: minek tehát hánytorgatni oly nagy hanggal hogy a művész-estély tulajdonképen egyes diáktartó gazdák, hálára kötelezett szülők nem-törődősége miatt maradt el; és furcsa, hogy a Csurgó és Vidéke már több ízben majd ezért, majd azért felhozza, sőt korholja a diákoknak szállást adó helybeli közönséget, mi több, az elmaradt művész-estély alkalmából ugyanazokat szinte megadóztatni lenne hajlandó, csak hogy legyen szobor Csurgón is — mert a mai kor szobor-mániában szenved — a gimnázium előtti eldugott téren is.</p> <p>Még többet is mondhatnék, de nem akarom még jobban zavarni az „A művészet iránt való érdeklődés“ írója által felkavart hullámokat, csak annyit kérek, hogy a diáktartó közönségtől ne várjon ösztöndíj-alapítványokat és ne kényszerítse mulatságra, mely nélkül igen könnyen ellehet.</p> <p style="text-align: right;">Valaki.</p>
<p>TÁRCA.</p> <p>Rövid elmékedések. Időközönként írja Androméda. Az ideges.</p> <p>I.</p> <p>Ideges lehet a fiugyerek, az ifjú, a férfi, az öreg ember; ideges a kis lány, a férjhez menő korban lévő hajadon, férjes nő, a vén leány és öreg asszony.</p> <p>Érdekek ezek a különböző korban jelentkező idegességi jelenetek és rohamok.</p> <p>Gyermekkorban fiatal, leányánál egyaránt, vagy a szülők valamelyikétől öröklött baj az idegesség, vagy az elkényeztetett gyermeknevelés hozta létre a makrancosságot és makacsságot.</p> <p>A hol a baj örökség, ott hideg furdó, hideg zuhany a legjobb orvoságok és hogy</p>	<p>e gyógyításmód alkalmazásakor az ideges házastárs távol legyen a ház tájékától, hogy a nem ideges házastárs is, érezni ne legyen kénytelen, hogy neki is vannak idegsei s a hidegben furdózó apróság annál jobban ne viátszon, hogy még inkább meglegyen a házi koncertben a teljes diszharmonia.</p> <p>Az elkényeztetés miatt kapáldozó kis idegest könnyen meg lehet vagy lehetne tanítani, hogy idegessége hamarosan szűnjön. Itt a hajlékony és finom vesszők érnek legalább is annyit, mint a himlőoltás a himlő, a Pasteur-oltás a veszettség ellen.</p> <p>Nagyobb a baj, ha a közép- és a felső iskolás ifjak idegesek. A kis gyerekek akár kényszer zubbonyt is húzhatunk rá, ezekre már nem lehet. A szülei házaál ezek valószínűságságos zsarnokok. Sem a papa, sem a mama intó szava nem tetszik, a testvérek között zenebona s örök per-patvar az otthonos s az általános házi viharok az aneroideál,</p>	<p>barométernél és Falb jóslatánál is biztosabb jelzői mutatói.</p> <p>Hát még az iskolában?! Az irás dölt és egyenes irás, apró és nagybetűs és mindig pacnis. Nincs meg a toltartó, amidőn dolgozat-készítés van; nincs meg a szótár, a jegyzet, a könyv, mikor felsőbb hatóság vizsgálni jön az osztályokat. — Sajátságos, hogy még a heves, mondjuk, idegeskedő mesternek is pariroznia kell az ifju idegessége előtt, a ki néha semmit sem szól a hozzá intézett kérdésekre, máskor meg a kérdés feladása előtt is már felelni kezd.</p> <p>Az idegesség a középiskolás fiúnál persze nem apad, hanem nő, mint a lavina; mert társai alkalmas médiumot találván társukban szinte komédiásnak tartják, ki mindenkiel összevezett, a kit mindenki megbubolt, megrakott és a ki épen azért minden óra elején és óráközben jelenti, hogy ez meg ez bántotta vagy hántja.</p>

Nem hull a haj nincs többé kopasz ember.

Szenzációt kelt a gyógyfű kivonatam, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy miképp lehessen meggátolni a megkopaszodást

EXIKÁTOR

1 üveg ára 2 kor. 40 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és mindennemű illat- és piperecikk-kereskedésben. Főraktár: **Török József** gyógyszerháza, Király-utca 12.

Erdélyi főraktár és vezérképviselőség: **GÓTH GYULA** illat- és piperecikk nagykereskedőnél, Gyulafehérvár-Főter.

Vidéki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközöl. — Egyedüli készítő és széjküldési raktára:

Dobé Nándor, uri, női és színházi fodrász, Budapest Nefejejs utca 27. szám.

16-2)

Válasz a „Valaki“ úr cikkelyére.

Igen köszönjük a felszólalást az auditor et aitera pars elve alapján. Fejtegetéseinek első részét majdnem teljesen aláírom, mert a sok örökös próba nem jó, de a tanfolyamok sem voltak szervezve kellőképpen, legalább is nem akkora hasznára a tanúgy-nek, mint a mekkorának kürtölték. — A művészeti oktatást illetőleg azonban téved cikkezünk. — Ambrózián és nektáron igaz egy tanár sem nevelkedett, legkevésbé csurgói tanár. Külön, a művészet ismertetésére szánt óra még nincs az órarendben; de, ha ez még a budapesti intézeteknél sincs meg, miért kellene, hogy a csurgói tanári kar álljon be úttörőnek? Valami azonban mégis bizonyos, hogy akár hiszi akár nem hiszi „Valaki“ művészeti oktatás már is folyik minden tanintézetben. Ha máson nem, a sok szemléltető művészi képen be kell mutatnia a tanárnak a művészeti remekeket, majd szobrokon a remekelő plaszticitást... és hogy el ne felejtjük: a görögpótló s a klaszikusok tanulásánál, a magyar irodalom tárgyalásánál a történelmi előadásoknál, folyton előtérbe nyomulnak a művészi és esztétikai kérdések: s így bizonyos, hogy a Csurgóról kikerült és kikerülő nemzedek fogékonyabb lesz a művészet iránt a moslemi, szinte elfogult jámbor apáknál.

Ezek után még egyet. A pap az oltár-ról éljen, mondja az irás, de gondjának is kell lennie az oltárra, a melyből él: így hát a diáktartó gazdának, ha diákjaitól kapott pénzen kifizeti a maga labkérét, vagy beszerezhet sokat a megélhetésre szolgáló dolgokból, esetleg felre is tehet néhány koronát, a gimnáziumi dolgok iránt érdeklődni illik. Ő neki magának elől kellene járnia, hogy a gimnáziummal kapcsolatos nemes ügyek megvalósuljanak és ne állani be hangostorku, hősködő ellenzéknek csak azért, mert az ellenzékesség és a legideálisabb eszmék keresztvitelének megakasztását ősi magyar virtusnak tartja.

Ősztündij-alapítványokat persze hogyan várhatna a gimnázium az oly deáktartóktól és szülőktől, a kik a Csokonainak emelendő szoborhoz két koronával sem hajlandók hozzájárulni, a mely két koronáért hozzá névvesztést estélynek, tehát valódi elite mulatságnak lehettek volna élvezői.

Kár ugyan beszélni vakuak a színekről, süketnek a hangokról, mindazáltal jövőben is figyelemmel fogjuk kísérni a diáktartó és mégsem tanügybarátokat, figyelemmel a furcsa-halálú szülőket és figyelemmel a volt tanítványokat, kik érettségi bankettek alkalmával ékes szavakkal rebegik az örök

hálát s másnap nem ismerik meg volt tanárukat.

Ne csodálkozzék tehát „Valaki“ ha a „Csurgó és Videke“ ezentúl is abban az irányban fog működni, a melyben eddig működött; korholt fedett, intett és buzditott, a mint a körülmények ezt vagy azt jóvallották.

Matter.

Fővárosi divatlevél.

— Divat Újságból —

A divat.

A virágzó gyümölcsfák, virágos rétek nem pompázhatnak tarkább színekben, mint szép asszonyaink, leányaink tavaszi ruhái. Mindha mindenki annyira megunta volna a homályos napokkal és sötét ruhákkal tele hosszú telet, hogy még külsejéből is elvet mindent, a mi reá emlékeztetne.

Nemcsak a kalpok, de még a ruhák is mind világos színűek. Még az annyi ideig uralkodott praktikus sötét borszin, szürke-szürke-csikos avagy kockás uti ruhát is ki, szorítja egy erre a célra alig-alig alkalmas, majdnem sárgás beigeszín.

Eunyit a színekről, a melyek közt egy látszik, egyelőre a kék dominál. Az acélkék, pasztkék, porceliánkék stb. A mi a formákat illeti, a szoknya mind ráncos. Egy-egy becsületes sima szoknyát már csak a strikte angol costume-on lát az ember. Ránc elől, hátul, ránc oldalait, hol majdnem bokáig fut le és csak a szoknya legszéleit hagyja bodrosan szétválni, máskor térdig fut, némelyiken pedig csak csipőn alul. Hogy melyik a legdivatosabb, azt nem is lehet megmondani. Ma már nem azt mondják a hölgyek a szabóinak, hogy csináljon nekem olyan szoknyát, a melyet X. Y.-nén láttam, hanem mindegyik mást akar, némelyik ép olyant, a milyen még senkin sem volt; hisz ügyekvés, mert a mint őt meglátják, mégis akadnak utazói és másnap már nem tudni, hogy melyik volt kettőjük között a kezdeményező.

A szoknya tehát tűzött, vasaltalan, ráncos. A derek csak csipőig ér, oldalt és hátul keréken, elől egy kissé lenyulik. A háta feszesen van felsőszövettel behuzva, elől szeszélyesen, akár patyolatfehér smizettel, akár himzéssel, akár egyebekkel díszítve és a felsőszövet fönt simán, lent keskeny öv, néha tűzött, néha szalagöv szorítja össze a derekat, baloldalt vagy elől szép csokorral és — a kinek van — egy remek művű csatlat lefogva. Ezenkívül a divatból tán soha ki nem muló bolero dominál vagy külön, a mikor egy ujjatlan kis feszes alsóderék fölé

huzzuk, mely alsóderék aztán elől remekül van díszítve és lent széles vagy keskeny övvel ellátva, a bolero hossza szerint. A bolero maga néha hajtokás, magas galléros; máskor sima, tűzögetett, néha meg alig látszik a szövete a himzés alatt. Himzés, tarka és fehér csipke, szalag, krep egyáltalán óriási szerepet játszik a divatos ruhán. A derekak válla lehető szélesen lejön a karra. A ki ennek a formának a kényelmetlenségét nem hajlandó tűrni, az valami kis válldiszszel szélesíti ki a derekát a karöltő fölé. A teljesen sima, még fönt is ránc nélküli ujját azonban mellőzni kezdik, belátták, hogy ép úgy vét a kényelem, mint a formaszépség ellen.

A szakett kivétel nélkül igen rövid lebbenykével készül. Akár fekete — többnyire ez — akár drapszin, csaknem mindig fehér selyemmel van díszítve a hajtokája. Neha ezt a fehér selymet még fehér krep, máskor fekete himzés, zsinorozás vagy csipke borítja. Még az esős napokon nélkülözhetetlen puha angol köpenyekre is, hogy az általános elszínesedésnek hódoljanak, elől egy-egy, a köpeny kockás visszajában domináló színnel egyforma, de egyszín csarpot kötnek. A díszesebb alkalmakra, olyan ruhák fölé való gallér, a melyre nem lehet kabátot húzni, többnyire fekete csipkéből készül, fehér selyembéléssel, a melynek az alsó szélét egy husz-huszonöt centiméter széles fehér selyem-fodor díszíti, fölötte fehér krep és fekete csipkefodorral. A szintén gallér helyett vállra vetett csuklyát a nyak körül gazdag bodrozat, elől hosszú, pliszébe hajtogatott krep-sallang díszíti. A fekete-fehérből összeállított kis diszgallérok mellett még a tiszta fehér sem ritkasság, de ez már tisztán csak dísz és nem gallérszámba megyen.

H i r e k.

— **Érettségi kormányképviselővé** Pá-pára: dr. Kérészy Zoltán, Csurgóra; Farkas József b.-pesti theologiai tanár neveztetett ki.

— **Vizsgálatok.** Egyrészt folynak már, másrészt közelednek. Az érettségi írásbeli vizsgálatok 14-től 18-ig tartottak. — Junius 11 és 12-én magánvizsgálatok lesznek. 15-én az I., 16-án a II., 18-án a III., 19-én a IV., 20-án V—VI., 21-én a VII. osztály tanulói teszik a vizsgálatot. Évzáró ünnepek vizsgálatok közben 19-én lesz meg, hogy végül az érettségi szóbeli vizsgálatok ugyanazon hó 25—27. napjain ejtessenek meg. A képezdében megejtetvén a 4-ed évesek vizsgalata május 17-én elkezdődtek a tanképesítő írásbeliek és 19-én végződtek. A többi osztályok vizsgalata, valamint a tanképesítő szóbeli vizsgálat a jövő hónapban tartatnak meg.

— **Városi közgyűlés.** Május 17-én városunk képviselőtestülete népes és élénk ülést tartott. Első tárgya volt Bárdy Horngy Károly veszprémi pü pök fogadása. A főpap e hó 26-ikán délután 4—5 óra közt érkezik Csurgóra, kíséretével Itharósból. A fogadás részletei. A képviselők közül 6-an a pü pök elé mennek s a kísérethez csatlakoznak. A plébánia előtti hid előtt diallakapú épül, bibliai felirással. Itt fogadja a város képviselője és közönség nevében a főpapot dr. Nagy Sándor. 26-án este pedig lampion-menet lesz, melyen a főpapot a tan. képző-intézet énekkara serenáddal tiszteli meg s Mátray Gyula képző-intézet igazgatója városunk nevében üdvözlí. Másnap pedig a főpapnál a község képviselője s más egyesületei tisztelegnek. A város nevében Pataki Antal bíró intézi a beszédet. 2-ik tárgya volt a belügyminister rendelete, mely szerint bal-esetek esetére, beszerzésre egy hordozóágy és a szükséges gyógyító- és kötőszerek s a rendőrség a kezelésre kitanítandó. A leirat foganatosítottatik s a rendőrség esetleg a tűzoltóság önkéntes vállalkozói betanítására dr. Éhn Kálmán járás-orvos kéretett fel. 3-ik tárgya óvónó lakhelyének egészségügyi szempontból való átalakítása jött szóba s az óvónó kérelme teljesítendőnek mondatott ki. Végre megint a hidmérleg kérdése került szóba. Az ügy ismert. A képviselőtestület ezelőtt 2 évvel már egyhangu határozatával kimondta, hogy a hidmérleget oda fogja a

A felsőbb iskolákban boldogulni csak nehezen képes. Pandekták helyett Werbócy Tripartitumáról beszél, Verseghy helyett Vértessit említi, Kemény Zsigmond Gyulai Páljának jellemzése helyett a hal' Istennek most is élő rettegett kritikuskunk Gyulai Pál egyetemi tanár életrajzát recitálja el, esetleg Gyulai Pálunk ottlétekor.

Hát az ideges férfi hogy fest?

Furesábban az előbbinél.

Vagy szerfölött elegáns vagy toprongyos a ruházata. A véleménynyilvánítás mindig heves, több tekintetben elfogult és szinte a késhegyig menő. Munkájok ugyanilyen. A kész aktákat leöntik tintával porzó helyett, alantasaikkal veszekszenek, mikor ezek dicséretet érdemelnek.

Az ilyeneknek persze otthon sincs otthona. Reggel egyszer theát, másszor kávé, másszor szalonát óhajt s egyik sem izlik neki. Délben vagy nagyon füszeresnek vagy anélkül valónak találja az ételt, sőt a kávéházba, hogy még jobban felizgassa felizgult idegeit. Hivatal után kvaterkázni megy, kibic kedik a ferblinél s a makaónál, vagy maga játszik, hogy szinte dühöngő állattá váljék s utana hazatérve, dült arccal örvendeztesse meg övéit; s ha már megkezdte a játék-nál a válogatottságot a kifejezéseket, otthon a maga teljességében elővegye a parasztlekszikont, borzalmára a nem egyszer finomabb szólásmóddhoz szokott füleknék.

Az ideges öreg úrról mit szóljunk?

Keveset s azt is lassan és csendesesen. Hiszen egy öreg úr nem is annyira ideges, mint inkább szórakozott.

Keresi a pipkát, mely a f-jén van; levelet akar írni, de elfelejtette, hogy kinek és miről. Feleségét akarná megcirógatni és szakácsnéjét cirógatja meg, szellemes menyét keblére ölelni és a szobalányt karolja át.

Egy özvegy ötvenéves apa fiának keres menyaszonnyt és feleségül veszi fia menyaszonnyát, míg ideges fia az anyósának gondolt hölgyet vezetí oltár elé s apósa lesz saját apjának.

A hatvanéves úr keresztlányát teszi feleségévé, hogy sű ün látogassák házáat egyes ifjabb barátai és vén korában ringassa a kis gyereket.

A hetvenen felül lévőek csupa szórakozottságból nagyban nősülnek, hogy legyen, a ki izgalomban tartsa idegeiket.

Az már aztán mindegy szakácsnéjét, szobalányát vagy más hölgyet vette-e el a szórakozott ideges vagy idegeskedő szórakozott, mert élete alkonya szerinte meg van aranyozva: ez pedig az öreg idegest és szórakozottat boldoggá teszi.

(Jövő számunk hozza a folytatást.)

Gyógy-terre állítani, a hol a mostani kisebb mérleg áll. Ez jogerős határozat. Most, hogy beszereztetett drága pénzen a hidmérleg s egy újabb egyhangu határozattal megerősítetett, annak felállítását, melyhez a helyi közigazgatási hatóság is hozzájárult, sőt a mérleget már nagyjából le is állították: a közigazgatási hatóság, ismeretlen okból eltiltotta a „Korona” szűk udvarterére kívánta azt felépíttetni. Ezt a képviselőtestület nem fogadta el, mert az egyhangu határozatra dr. Hochreiter képviselőtestületi tag fellebbezett, az építés abban maradt. A legutóbbi meggyűlésen a fellebbezésnek helyt adtak. Ez a tényállás, mert a képviselőtestület formálisan fellebbezett, a közérdekét sértő hatósági intézkedések ellen, melyek a közérdek főleg az anyagi érdeket bántják s újból egyhangulag kimondotta, hogy ragaszkodik többszöri határozataihoz. S miután ennek minden áron érvényt akar szerezni a vármegye határozata ellen fellebbezett, ezt a fellebbezést egy bizottság személyesen viszi fel a miniszterhez. Biz ez furesa kérdés s nagy kár volt a város közönységét, főleg a hidmérleg felállításában érdekelt földműveseink sérelmeit feligazgatni. Talán lehetne segíteni a kérdést megoldásán! (Igen, csak jóakarattal kell. Szerk.)

Halálozások. Hochreiter László, járásbíróságunk régi aljárásbírója 63 éves korában e hó 14 én jobb létre szenderült. A derék férfiú a ki 20 év óta becsületesebb kezekkel osztotta az igazságot, szorgalmával felelősségi előtt elismerésben részesült, sokat szenvedett a sorstól, melynek földi parancsát a büntető törvényel kezében bíróságunknál ő osztogatta. Temetése szép volt. És csaknem egész családja, eljött búcsút venni az apától: számos jóbarátját tisztelőjét, lehetett látnia gyászartástánál, melyet Szijjártó Károly, Szijj és Tóth lelkész segítségével végzett. A megboldogult koporsóját leborították a koszorúk melyeket, a család, a bíróság, a jóbarátok illesztettek fel örök búcsújuk jeléül. A koporsót nagyszámú intelligencia kísérete a sírba s vett lucsut, a közszertekben álló derék bírótól. — Béke legyen porain: — Erdélyes volna a megboldogultól sok apróságot felfrissíteni. Multja sok anyagot hozna vármegyénk egyik általánosan ismert férfiaról, de mert ne háborgassuk a megholtat, majd akad idő, midőn vizsátérhetünk róla, mert megérdemli. — *Grüner Ernő* május hó 11-én életének 52-ik évében elhunyt Eger-Aracsán. Nagyszámú rokonság gyászolja a nálunk is ismert urat s a csurgóiak közül is többen egy-egy ciprus-ágot helyeztünk frissen felhantolt sírjára. — Egy másik nem kevésbbé szomorú eset *Merényi Kálmán* kaposvári áll. el. isk. igazgatójának halála, kit 48 éves korában, áldásos munkásságának 30 ik évében szintén 11-én váratlanul ragadott el a halál családja és tanító-társai köréből. Nyugodjék békével.

Keresztzentelés. Ma azaz május hó 20-ikán keresztzentelés lesz a csurgói szőlőhegyen a nagy mise végeztével. Kereszt vagy kápolna katolikusok-lakta vidéken mindenütt ott szokott lenni a szőlőhegyen, nálunk is lesz hát ezentúl, ha nem is kápolna, legalább is egy feszület a szőlőhegyen.

Meghívó. A csurgói ev. ref. főgimnázium ifjusága 1900. évi június hó 11-én a „Cseke” erdőben zártkörű junálist rendez. Tánc kezdete d. u. 3 órákor. Családjegy 2 korona, személyjegy 1 korona. A tiszta jóvödelmet az intézet kebelében fennálló egyesületek javára fordítjuk. Kedvezőtlen idő esetén táncvigalom a „Korona” vendéglőben. Kezdeté este 9 órákor.

Kanonika vizitáció volt e hó 12. és 13-ikán a csurgói ev. ref. eklézsiánál. Nt. Novotny Alajos dombói lelkész és egyh. tanácsbíró volt a vizitátor. Örömmel konstatajuk, hogy az egyház állapota nem áll oly rosszul, hogy jízveszékelní kellene, mert a békétlenkedőknek békéltetése alkalmából még a leghevesebb ellenzék is meghajolni készült s így semmiféle nagy felforgató vallásos csere történni nem fog. — Valóban úgy legyen; szállja meg a Szentlélek malasztja a sziveket.

Konfirmáció lesz mostani áldozócsütörtökön az ev. ref. templomban, hogy a katolikusoknál 27-ikén a bérmálásnál szin-

tén konfirmáció legyen s a hitben — a melyre oly nagy szükségünk van — erősöd-jék a konfirmálandó s a konfirmálást, ill. bérmálást látó közönység egyaránt.

Meghívó a csurgói m. kir. áll. tanítóképző-intézet tanári kara és ifjusága 1900. évi május hó 30-án a képző intézet kertjében zártkörű tavaszi mulatságot rendez. Belépti-díj: Családjegy 2 korona, személyjegy 1 korona. A tánc kezdete d. u. 5 órákor. A tiszta jóvödelem egy része az intézet zenekari hangszereinek kiegészítésére, másik része pedig az évszázó tornavizsga alkalmával kiosztandó versenydíjakra fordítatik. Kedvezőtlen idő esetén a „Korona” disztermében lesz a mulatság kezdete este 8 órákor.

Somogyvármegyei orvosszövet-ség f. hó 24-ikén tartja közgyűlését Csurgón. Délben 5 koronás banket lesz a Korona vendéglő nagytermében, melyre helyből és vidékről is szívesen látják az orvos urak a vendégeket.

A házak melletti gyalogjárókról szól az ének. Nem azért mintha kifogástalanok volnának, sem azért, mintha nem lehetne rajtuk nagyon is sokat kifogásolni, hanem, hogy egyes építkezők oly tulajdonnak tekintik a gyalogjárót, hogy telerakják téglával s kényszerítik a közönseget, hogy sárban és vízben járjon, akár csak egy gázló-madar s ha elcsuszlik, esetleg egy ártatlan békát nyomjón agyon és szítja az egeket, hogy egyes építkezőknek kevesebb tapintatot juttattak, mint szükségeltetnek.

Egy család tragediája. Nt. Héjas Károly, balh. lelkész úr tollából kaptunk egy hosszabb szomorú értesítést — köszönet érte — a melynek rövid tartalma ez. Gr. S. balhási vadász, Sz. E. régóta szimatolt már egyes vadorzókat, majd észrevette, hogy a szobbi erdő felől, mert megtudták a vadorzók az ellenük indított perzekuciót, egy sötét éjjel átlopóztak ugyan-ezek a balhási pagonyba és ott egy dombon rögtönözve szinte egy föld alatti várat teremtettek maguknak. — És ezek után lakmározának és minden vadban bővelkedének, mert a vadászati tilalommal nem törődének. A rögtönzött vár helyiségeiből kidobott csontok, fécántollak árulói lettek a rablóknak és tanyájuknak. — Május hó 15-ikén épen vasut felé járt a nagytiszteletű úr, a midőn durranás hallatszik és a mint nyomban értesülni lehetett, az elfogott váruvak egyike kiszabadulván valahogy a guzsából, futának eredt s a gyonlövetett. Mindazáltal még hét bandita maradt, mindannyian szép szálas legények de szemükből kisugárzott a gonosz dac és a pusztítási kedv. — A banditák apja, mert előre megneszelte a sáfrány illatot, idejében elugrott a veszedelem elől, nem volt bátorsága ellentállani két ember támadásának. Így is szép fogás: egy zsvány család kézrekerítése, nyolc fiatal róka összefogdosása egy lyukban, élve, szép mulatság! Még ha pusztán csak a maguk kezére folytatják is vadorzó kedvteléseket, akkor is mily nagy pusztítást vittek volna végbe?! Kiszámíthatnák, a kik ismerik a róka ravaszágát és pusztításait. Örüljete ti a ligetek szárnyas és szárnyatlan apró vadjai; örüljete és tapsoljatok ti is Nimród utódai, sok puskapor, golyó, sörét marad a vadász-tarisznájában.

Viharágunk talán nekünk is lesz csurgóiaknak, mert azt halljuk, hogy Scherez Géza helybeli nagybérlő szándékozik beszerezni egyet, hogy,

ha csakugyan lehet védekeznünk a jégverés ellen viharágyuval és eloszlatni a felhőket, ezt megvalósítani megkísérelje.

Fertőző betegségek ellen, melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Kristály” Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás hirdetésére.

Tüzeset volt május 16-ikán az esti órákban a szomszédos Sarkad községben. Még szerencse, hogy a nagy szélben annyira sikerült lokalizálni a tüzet, hogy két házon és ezek melléképületein kívül több nem égett le. A tűznek két sertés esett áldozatul bennégyén az ólban és elpusztult sok baromfi is.

Szép kitüntetés. Párisban most talált befejezést az elelmi szerek külön kiállítását, melyen a Szt. Lukácsfürdő kutvállalatának „Kristály” hegyiforrás ásványvize a nagy diszoklevéllel és az arany éremmel lett kitüntetve. Budának kitűnő ásványvizei tehát az aztali vizek között a külföldön is, már szintén tért hódítanak.

Zichy Jenő gróf „Harmadik ázsiai utazása” legközelebb megjelenik magyar és német nyelven Karl W. Hiesermann Leipzig, Königstrasse 3. és Hornyánszky Viktor Budapest, akadémia-utca 4. A magyar és német nyelven párhuzamosan megjelenő szöveget az ekszpedicio tagjai írják. Hét kötet nagy 4° alakban, összesen mintegy 300 iv terjedelemben. — Körülbelül 2000 szövegrajzzal és 60—70 külön műmel-léklettel. A gazdagon kiállított mű ára 144 korona, ha a megrendelő magát a teljes mű átvételére kötelezi. A mű besztása: Néprajzi rész. Irja dr. Jankó János mintegy 120 iv. Archaeologiai rész. Irja dr. Pósta Béla, mintegy 90 iv. Nyelvészeti rész: Az éjszaki osztlák népköltés 40 iv. eredeti gyűjtés és Reguly hagyatéka lapján írja Pápai József. — Állattani rész. Szerzője Zichy Jenő gróf, mintegy 20 iv. A nagy munka, melynek első kötete „A magyar halálzat eredete” dr. Jankó János tollából már napvilágot látott, legkésőbb 3 év alatt teljesen megjelenik.

A forizmak.

(Németből)

Sok ember kritikájából jobban megismerni a kritikust mint a kritizáltat.

*

Sok nő azért mond egyszer igent, hogy egész életén át nemet mondhaason.

*

Hol igen nagy a nyomoruság, ott azt nagy hibák okozták.

*

Mi az ember, tívánkos.

Csarnok.

Az angyal.

(ö. v. Kovrig Tivadarnének.)

Szólt az uristen legszebb angyalának: — „Könnű számat ölt fel, imo elbocsátlak. S mely gonddal, bánattal, nyomorral van tele: Kegyelmem jelével szállj te, a földre le.

A szegény, elhagyott kunyhójába menj el. Éreztesd jószágom szenvedő beteggel. Szándékozd, tetteid kedvemre találnak, Ha pártjára állasz özvegynek, árvának.

1901
R

A hova letérsz te, a boldogság ott van.
Áldásom virága fakadoz nyomodban.
Mint a rózsabokrok illatozó ága,
Rád borul, beáynyal kegyelmem virága.

S ha, mit másnak adni hivatásod néked,
Földi boldogságban nem lesz osztályrészed,
Soh' se bánkódj, rajta; vigasztalja lelked:
Te fölötté állasz gyarló embereknek! —

Es lezállt az angyal. Itt van, itt minálunk.
Szárnyai enyhében oltalmat találnak.
Te, ki fönt az égben virrasztasz fölöttünk:
Istenem, sokáig hagyj még itt közöttünk!

Budapest.

Hollósi István.

Végtárgyalási naplóból.

Irta: Svengáli

Szomorú lapok . . .
Csokrot kötöttem belőlük, mest szét-
szórom a leveleit . . .

Ezek itt az élet drámái. Sinterők, mesé-
jük a való, amely szövi a maga tragikumát
a lélek kérlelhetlen törvényei szerint. Foná-
talan, összekuszált törvények! Szinte meg-
döbben az, a ki a lélek eme munkájában is
az ok és okozat kapcsolatát keresi. Sétfeszíté,
áradozó összefüggés, a melyben még az az
örök hirdettél igazság sem ölt testes alakot,
hogy a jó érdemét, a gonosz átkát nyeri.
Mélységes sötét ott a lélek fenekén, a mely
az események töménytelen sokaságában sivár
rendszerelenségben végzi irtózatot munkáját.

Ezek itt az én figuráim . . . Szeretettel
gyűjtöttem össze A becsületet gyilkost, aki
mélységes vonzalmában leszúrta vetélytár-
sát és a becsületet tolvajt, aki az irtózatot
struggle for existence-ben felebarátja szájá-
ból ragadta ki a kenyeret. Aztán a meghá-
borodott, öldöklött, aki önfeladott lélekállapo-
tában kioltotta övének életét és a nagyra-
vágó gentlemannt, aki a pirosra festett cocotte-ért
hajhászott élveket és a cocotte rabláncot kö-
tött a kezeire.

Csokrot kötöttem belőlük, most szét-
szórom a leveleit . . .

I.

Sárga asszony . . .
Hová lett a te királynői termeted?
Hová azok a beszédes ajkak, tűzesítő két
szép éjszaka szemed, a pirosan harmatozó
orcád? Olyan vagy, mint a sírjából hazajáró
lélek! Olyan vagy, mint a bűnbánatban el-
nyomott fájdalmas anya! Halavány mása a
bűnbájos lényednek!

Szegény sárga asszony! . . .
Két szuronyos ór ve ette a tárgyalási
terembe. Oda támolygott arra az elhagyatott,
keserves emlékü vádlottak padjára. Nézett
bambán, merengőn és aztán mintha gyöngye
mosoly kerülte volna ajakát. Mintha az örök
lélekhomályból felrészta volna egy pillanatra
az azijesztő csend, a mely megülte mindenek
arcát. Aztán, mikor meghallotta a vádat, azt
a szörnyű panaszszót, a futó mosoly oda
hagyta megtörött ajakát és megeregt a könnye
zápora. Mily jó volt a sírás! Mily fájdalmas
szenvedes, midőn a könnyimirigyek nem tud-
nak megnyitni, hogy kisírhassa lelke panasz-
sát! Milyen édes az a sós könnyesepp,
amely oda perog a sárgás halavány arcra,
megkönnyíteni lelke terhét! Aztán, mikor
kisírta magát, a roskadozó alak fölkelt.

Ha láttátok volna! . . .
Sárga asszony, bűnös asszony! Te volt
tál az igazságban született bűn! Hogy eltör-
pült az emberek földi igazságszolgáltatása,
hogy megsemmisült az a hatalom, amit tör-
vénynek hívnak! Semmi, semmi! . . . Amit-
tettél, az a te bűnbódésed, a többi a ködkép,
komor és sivár sötétség!

Értem, értem . . . Az a vád, hogy meg-
ölttem a fiamat, Értem, értem . . . Itt a vére,
pirosan folyt vére, a hogy belé szurtam ké-
semet, akkor frecsent arcomra. Hogy sirt az
a gügyögő kis baba, én szép magzatom, min-
den reménységem! Aztán egy irtózatot jaj-
gatás, utána elnémult, megnyultak a tagjai
és meghalt.

Azt kérdezik hogyan volt? Ugy volt,
hogy szerettem. Hiszen hallották a mesebeli
szerelemről! Arról a határtalan szerelemről!

Arról az édes világról a melyben nincs felhő,
nincs éjszaka. Az örökké mosolygó napról . . .
Ugy szerettem, határtalanul. Szerettem, ha
utótt, szerettem mindig, örökké, mindenho-
gyan. Mikor éjre éjjel dőzsölt, aztán bortól
gőzös fujjal a sértő szavak özönével illetett.
Mikor kifosztották mindenéből és vesztett
reményekkel, füres zerebeivel, megcsömörített
lélekkel jött haza a tivornya szobából. Mikor
becsü etét kellett megmenteni és imét a
fűlemből szedte ki a két lövés függőmet,
ujjaimról huzta le anyám hagyta kinc emet.
Szerettem akkor is, szerettem határtalanul.
Mikor tudtam, hogy ott volt a szeretőjénél,
átdőzsölt egy egész éjszakát, neki vitte a
bimbó csokrot, azálea virágot. Szerettem,
mert nekem is jutott az édes világból. Ah,
hisz nekem is hozta egykor, régen . . . nagyon
rég . . . Mikor aztán megszülettem azt az
ártatlan kis porontyot, azt hittem, hogy
tisztá lesz a boldogság világa. Itt a káposc,
a szerelem köteleke, az a síró gyermek,
minden örömmünk és egyetlen reményünk.

Tudják, mit mondott?

Pedig oly szép volt az éjszaka, csak
azok az irtózatot fájdalmak gyötörték. Egyed-
ül elhagyatottan, egy két órás gyermekkel
— akkor is végtelen szerelmemre gondol-
tam, erre az ártatlan szüöttre, vágyaim min-
denére.

Akkor aztán haza jött. Mámoros fővel,
részeg lélekkel. — Tudják mit, mondott?

Hogy másé ez a gyermek nem az övé!
Hahaha . . .

Tudják, mikor bomlik meg a lélek?
Akkor amikor a menny világból a sötét
pokolba esünk.

Amikor szeretünk úgy . . . határtalanul
és gyűlölnék úgy . . . végtelenül. Amikor
odaértünk a boldogság tetejébe és könyörte-

len szavakkal, durva kezekkel lerántanak a
a borzasztó sötétbe. Akkor, akkor . . .

Pedig oly szép volt az éjszaka, csak
azok az irtózatot fájdalmak égettek.

És egyszerre sötét lett. A gyermek
sirt, a fájdalom gyötört, a lelkem fájt, úgy
tusázott bennem valami! Az a féktelen sze-
relem és a vad gyűlölet. A kéjes gyönyör és
a borzasztó undor. Hát melyiknek a harca
lehet a győző? A szerelem-e, amely ideta-
padt a lelkem fenekere, vagy a határtalan
gyűlöleté, hogy gyermekemnek becsületet
anya se lehessen?

Vergőd'em, irtóztatóan vergődtem.

Es a sötétben világosság támadt. Az
összeszorult gyűlölet mind kitért egy-szerre
és a síró gyermeket apja helyett leszurtam.
Itt a vére, pirosan folyt vére. Aztán egy
irtózatot jajgatás, utána elnémult, megnyul-
tak a tagjai és meghalt.

Büntessenek, az Isten már büntetett.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

A lap szellemi részét illető közlemények Matter
János főgimnáziumi tanár címére küldendők. Névtelen
és ismeretlen aláírású közleményekre nem válaszolunk.
Kéziratokat vissza nem adunk.

H—g. Minek epéskedni? Sem a szerkesztőség
sem a kiadó nem felejtettünk el, csak az a hiba, hogy
a lapkiadó most is megkapta a csurgóiaknak járó
rendes számokat s köztünk a tiedet is. Ha csak az
ember maga különöns nem figyelmezteti akár a
szerkesztőt, akár a kiadót, hogy ide és ide kérem a
lapot, a sok elfoglaltság között elfelejtene intéz-
kedni, hogy minden rendben legyen. Különben is
lejjobb lett volna, ha mindjárt az el ő meg nem kül-
dött számot reklamáló, mert nem kellett volna rek-
rimálnod. Rendben lesz minden. Üdv. — R—r.
Csurgó, Jón. — Sári-aka Pécs. Tészüké miatt
csak a jövő számban juttathatunk helyet a beküldött
mutatványoknak. — Svengáli. Jövőre másképp lesz.

Egy jóhírnevű elsőrendű biztosító társaság keres Csurgó és környékén KÉPVISELŐT

tűz-, jég-, szállítás- és életbiztosító szakmából.

Szíves ajánlatok „49031“ alatt Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jába Budapest, IV. Váci-utca 20-ik szám alá kéretnek.

M. K. EGYSZEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A
KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS
IGEN TISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZKERESKEDÉSEKBE
VENDEGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Csurgón, a főtéren

Torma Jánosné-féle

CIPÉSZ ÜZLET

a felszerelésekkel eladó

vagy kiadó.